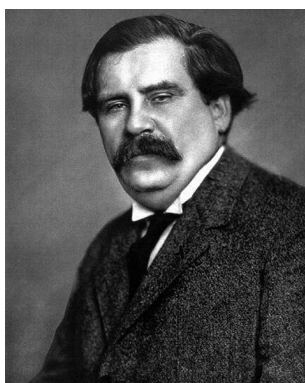

Л. Г. Мушкетик

Моріц Жигмонд

МОРИЦ ЖИГМОНД (Móríc Zsigmond; 02. 07. 1879, с. Тісачече, нині обл. Саболч-Сатмар-Берег, Угорщина – 04. 09. 1942, Будапешт) – угорський письменник, журналіст, видавець. Навч. 1897–1902 у Дебрецен. та Будапешт. університетах. Від 1903 – на журналіст. роботі. На поч. 1-ї світової війни був військкором у Галичині. Учасник угор. революції 1919, за що потім зазнав переслідувань з боку влади. Від 1929 – ред. прози ж. «Nyugat» («Захід»), що згодом став найвпливовішим угор. літ. часописом 20 ст., від 1939 – ред. ж. «Kelet Népe» («Народ Сходу»), навколо якого об'єдналися демократ. сили. Перша зб. оповідань «Hét krajcár» («Сім крейцерів», 1909) привернула увагу реаліст. манерою письма, вмінням автора у короткому епізоді описати складні реалії дійсності. Дві найбільші теми, які розробляв М. у своїй творчості, – це соц. і морал. стан угор. суспільства, а також стосунки між чоловіком і жінкою. У романах і повістях він висвітлював життя угор. селянства й проблеми бідності, розкривав соц. становище дріб. дворянства, його консерватизм, відтворював настрої широких верств насел. напередодні війни, зіткнення різних філос. поглядів тощо. Твори М. відзначаються широтою охоплення подій, глибиною розкриття соц.-політ. явищ, сутності людини. Автор трилогії «Erdély» («Ердей» – «Трансильванія») – «Tündérkert» («Чарівний сад», 1922), «A nagy fejedelem» («Великий князь», 1927), «A nap árnyéka» («Тінь сонця», 1933) – про драм. сторінки угор. історії 17 ст., повістей, зокрема «Légy jó mindhalálig» («Будь чесним до самої смерті», 1920), п'єс. 1932 М. створив один з найзначніших своїх творів – роман «Rokonok» («Родичі»), в якому викривав корупцію, що у часи світ. кризи охопила панівні класи Угорщини і роз'їдала всю країну. Своєрід. підсумком твор. шляху М. вважають автобіогр. роман «Életem regénye» («Роман мого життя», 1939). Символом нерозривної єдності долі письменника і народу стала незакін. трилогія про нар. месника «Rózsa Sándor»

(«Рожа Шандор») – романи «Rózsa Sándor a lovát ugratja» («Шандор Рожа сідає на коня», 1941), «Rózsa Sándor összevonja a szemöldökét» («Шандор Рожа супить брови», 1942; усі – Будапешт). Чимало творів М. екранізовано, окремі з них українською мовою переклали І. Чендей, Ю. Шкробинець, М. Івашкович, І. Мегела, К. Лустіг.

Основні твори

Pillangó. 1925; Kivilágos kivirradtig. 1926; Forró mezők. 1929; Rab orozslán. 1936; Móricz Zsigmond legszebb elbeszélései. 1942; Kisiklott élet. 1943; Ne légy jó! Válogatás Móricz Zsigmond kötetben kiadatlan írásaiból. 1995; Asszonyokkal nem lehet vitázni. Lappangó művek. 2017 (усі – Будапешт); укр. перекл. – Оповідання. Уж., 1954; Будь чесним до самої смерті. К., 1979; Родичі. К., 1979.

Рекомендована література

1. G. Féja. Móricz Zsigmond. Budapest, 1939 Мегела І. П. Реалізм Жигмонда Моріца. К., 1985;
2. Гьорьомбеї А. Жигмонд Моріц (1879–1942) // Гьорьомбеї А. Історія угор. літ-ри. К., 1997.

Бібліографічний опис:

Моріц Жигмонд / Л. Г. Мушкетик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-69291>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).